

Este de trei ori in septemana: Mercuri-a, Vineri-a si Domineca, candu o cola intraga, candu numai diumetate, adeca dupa momentul impregiarilor.

Pretulu de prenumeratiune:

pentru Austria:	
pe anu intregu	8 fl. v. a.
diometate de anu	4 " "
patrariu	2 " "
pentru Romania si strainetate:	
pe anu intregu	16 fl. v. a.
diometate de anu	8 " "
patrariu	4 " "

ALBINA.

Prenumeratiunile se facu la toti dd. corespundinti a-1 nostri, si d'adrepulu la Redactiune Josefstadt, Langgasse Nr. 43, unde suntu a se adresá si corespondintiele, ce privevut Redactiunea, administratiunea sau speditura; cate vorfi nefrancaie, nu se vor primi, éra cele anonime nu se vor publica.

Pentru anuntii si alte comunicatiuni de interesu privat — se raspunde cate 7 or. de linaie repetitile se facu cu pretiu scadiutu. Pretiulu timbrului cate 30 or. pent. una data, se antecipa.

Telegrame.

Redactiunei „Albina“ la Viena.

Becichereculu-Mare 23 martiu. In cerculu Bega-San' Giorgiu din comitatulu Torontalului s'a alesu de ablegatu dietalu d. Gruescu, ca o majoritate de doua-dieci si trei de voturi.

Temisióra 24 martiu. In comitatulu Torontalului reesira alesi de ablegati dietali trei romani, a nume Babesiu la Sa' Nicolaulu-Mare, Gruescu la San' Giorgiu si Bogdanu la Banatu-Comlosiu.

Bietritia 25 martiu. Naseudenii, respingendu cu indignatiune incercarile intimidatorie, n'au alesu, dandu comisiuniloru dechiaratiuni motivate. In primulu cercu inse alésera Bohatielu pre Sigismundu Popu, magiarulu Szóts pre Papp Sigmond, in cel'a laltu cercu magiarulu Széllés pre Hosszu Elek.

Viena 15/27 mart. 1869.

Este datina ca, daca parti'a natiunala cade in cutare cercu alegatoriu, corespundintii se vina a imputá respectivulu poporu ca n'are destula precepere pentru interesele sale, a imputá preotiloru si invetiatoriloru ca nu sunt luminatori destulu de buni ai poporulu ce-lu educa scl. Nesmintitu ca corespundintii au totu cuventulu a face asemene imputari.

Inse n'au cuventu a se margini numai la poporu, la preoti si la invetiatori, ci trebuie se mérga unu picu si mai de parte, ca se ni spuna ceva si despre persón'a candidatulu de ablegatu, daca acést'a a lucratu, a sciutu si a potutu informá poporulu despre caus'a de natiunalitate?

La alegeri nu se póte incunjurá a nu vorbi despre persóna, dupa ce scimu catu de multu tiene poporulu la valórea personala a candidatulu.

Cu tóte acestea, pana acum'a nu ni s'a scrisu defelu cumca parti'a natiunala ar fi cadiutu undeva din caus'a putienetatei ori neactivitatei candidatulu. Si óre nu vor fi fostu casuri de acestea?

Precum numele bunu alu cutarui barbatu póte pune in miscar: unu poporu intregu, in tocm'a numele necunoscutu si nepopularu d'ajunsu, l'arunca intru indiferentismu.

Catu póte face valórea personala a candidatulu, ni marturisescu evineminetele din comitatulu Torontalului.

Ací parti'a natiunala éra la numeru mai mica de catu in veri-care comitatu, totusi reesl invingatória prin disciplin'a, energí'a si amórea ce candidatii i sciura inspirá.

Ni sosira dejá si rapórtele despre aceste alegeri, dar din lips'a spatíului cauta se amenámu publicarea loru pentru alta data, marginindu-ne acum numai la telegramele de sus, si la putiene caracterisari.

La S. Nicolau voturile romane si serbesci erau 900, éra cele nématio-magiario-ovresci 800. In adevéru éra pentru noi o majoritate de 100 voturi, dar pentru contrarii nostri erau influentiariile, intimidarile si intrigelestepanitoriloru, si aceste uneltiri — precum veduramu in multe cercuri — ponderéza mai multu de 100 de voturi. Dar candidatulu deákistu Rónay capetá numai 761. Se vede de ací in date cu cata energí'a au participatu alegatorii de amendóue partile. Serbii si romanii steteau mortisiu locului pana se prochiamá deputatulu natiu-

nal. Preotimea de ambele parti, preotii romani de amendóue confessiunile, intregu poporulu serbescu si romanescu, toti si-au facutu detorintia.

In cerculu San' Giorgiu, unde reesi candidatulu natiunala Gruescu, avemu o dovedá si mai eclatanta despre ceea ce se póte face daca, pre langa principiile natiunali, poporulu mai este ajutat si de valórea personala si de activitatea din partea candidatulu seu. In acestu cercu sunt 2600 de votanti, intre cari romanii numera numai 700. Dar Gruescu reesi cáci capetá si voturi de ale magiariloru, germaniloru si serbiloru, cari toti lu stimau pentru calitatile sale personale, pentru amórea de dreptate.

Astu-felu dara, carturarii nóstri trebuie se-si dee tóta trud'a intru a castigá calitati frumóse, a practicá virtutile, cáci prin acést'a vor dobandi crediamentu si mai mare la poporu candu lu va invetiá despre aspiratiunile natiunali. Poporulu numai atunci póte intelege bine pre candidatulu seu, candu vede acordu intre cuvintele si faptele acestuia. Faptele sunt mai petrundietórie de catu cuvintele, de aceea si Cristos, Socrate scl. nu se marginiau la enunsierea sentintiloru, ci le practicau.

Primimu aceste alegeri, dreptu satisfacere pentru caderile din acele cercuri, in cari romanii aveau majoritate absoluta.

Sfortiarile ungresci la Transilvania.

Legea electorala dá unu individuu numai unu votu. Daca acelu individuu are, in mai multe locuri, posesiuni de dupa care i se cuvine cate unu votu, atunci aterna de la densulu ca se-si aléga posesiunea de dupa care (respectiv cerculu in care) vre se voteze.

Inse, chiar si diurnalele magiare ni-o spunu, posesorii magiari din Transilvani'a lucrara cu totulu altminte, cáci se inscrisera de votanti prin tóte cercurile, in cate au veri o posesiune. Astu-felu d. e. in comitatulu Clusiuului, unii votara prin diferitele cercuri ale comitatulu casí posesorii, apoi alergara rapede in orasiulu Clusiu de-si dederu voturile si ací ca cetatieni.

Daca acésta nóua maniera electorala s'a inventatu cumva cu scopulu ca deputatii respectivi se intrunésca voturi catu mai multe, ca astu-felu se póta — macar in catu-va — desparé passivitatea romaniloru, — apoi inventatorii s'au insielatu amaru in combinatiunile loru, cáci passivitatea nóstra se manifestá la Naseudu in tóta chiaritatea.

Cine va vof se aiba o cunoscentia adevérata despre spiritulu publicu ce domnesce la romanii, nesmintitu va trebui se privésca catra acele cercuri cari si-au pastratu mai multu curat'a loru romanésca, adeca va trebui se caute catra cercurile din districtulu Naseudului.

Dóue cercuri electorale are acestu districtu, si in amendóue cercurile au votatu numai trei insi, dintre cari doi sunt unguri si unulu e oficialu guvernialu care sta la despusetiunea guvernului. Asiè-dara summa summarum a tuturor votantiloru din dóue cercuri e = 3. (Vedi teleg. nostru din fruntea foi).

Alegarile unguriloru dintr'unu cercu intr'altulu, nu potura isbuti nemica la Naseudu, cáci pre acolo n'au posesiuni, si asiè nu potura face se se ascunda ori se despara passivitatea nóstra, ce romanii o afirmara cu atata unanimitate, precum nu s'a mai pomenitu. Celu ce scie

onorá, merita se fie onoratu. Naseudenii cari facura natiunei atata onóre, merita ca natiunea se li dica: onóre Vóa!

Frumós'a portare a Naseudeniloru, merita se fie privata si din altu punctu de vedere: este tactulu si moderatiunea. Dupa ce contrarii nostri politici navalira a sup'ra loru cu incercari intimidatorie, densii ca barbati se marginira a respinge acele incercari, dar din a loru parte nu intimidara pre nimene, ci cu moderatiunea cea mai mare lasara ca fie-cine se-si esprima convingerea in libertate deplina. Asiè se póte precepe ca cei doi unguri ce se afa in districtu, avura curagiulu a-si dá voturile loru.

In cercurile ungresci, unde iritatiunea ocupa locul moderatiunei, partita ce se vede in mica minoritate, anca de timpuru se cugeta cum s'o iee pre picioru, ca nu cumva se-si lase pelea pre campulu de batalia, vreu se dicu pre locul de votare. Altminte sunt romanii, éca-i la Naseudu, practica o moderatiunea carea permite nu numai partiteloru mici, dar tocm'a si singurateculu individuu ca se-si respice convingerea fora de periclu.

Intrebámu acum'a, daca cei ce sciu se practice atata moderatiune, sciu se stime atatu de multu convingerile altor'a, nu merita óre se intimpine asemene moderatiune si respectare a convingerei loru?

Moderatiunea, ordinea si libertatea — este o tema de predileptiune alui Deák corifeulu ungrescu. A vorbitu despre dens'a la felurite ocasiuni, si acum'a denou la realegera sa de ablegatu in Pest'a. Dupa densulu ordinea nu se póte despartí de libertate; natiunea trebuie se invetie ordine, ca se merite si se aiba libertate.

Prè bine, dar óre Naseudenii cari dovedira ataf'a sentiu de ordine, nu merita aloru libertate natiunala?

De incheiare, inca unu cuventu despre incercarile intimidatorie ale unguriloru: Ce isprava cugeta ungurii a face cu iritatiunea ce ni-o aréta? Credu óre ca vor pune lumea in spaima? Se insiéla!

Noi ca cetatieni loiali dorimu ca intre compatrioti se nu fie iritatiune neci in fakta neci in vorba. Dorimu amicéti'a si respectare recipróca cu ungurii. Inse, daca ungurii, in locu de amicéti'a, ne intimpina cu iritatiune, apoi noi cugetámu éca asiè:

Candu au venit ungurii in tíera, li-am intinsu man'a drépta de i-am primitu ca pre amici. Unde ne-a dusu acésta amicéti'a? la aprobate si compilate, la servitute natiunala!

Óre acum iritatiunea loru póte se ni fie mai periculósa de catu amicéti'a de odata? ba nu, cáci nu este ceva mai amaru de catu servitutea.

Deci, frati ungru, dati cu iritatiunea la o parte cáci nu-i pésa nimenui de ea. In locul iritatiunei se punemu amicéti'a. Nu amicéti'a órba si increderea neconditiunata de mai nainte, carea ne-a dusu la servitute natiunala, ci o — amicéti'a priveghiatória, unu modus vivendi alu intereselorú nostre natiunali si patriotice.

Natiunalitatile nemagiare saruta man'a ce le lovesce.

Opiniunea publica se ocupa necontenitu de alegerile dietali. Resultatele cunoscutu pana acum'a, sunt judecate din felurite puncte de vedere. Astu-felu, intre alte, vedemu ca si natiunalitatile nemagiare sunt judecate de dupa colórea

politica a barbatiloru ce 'si i-au alesu; — si este aspra judecata ce se rostesc in asta privintia a sup'ra nóstra.

Avemu a mana dóue diurnale, „Politik“ si „Hazánk“, cari ambele 'si dau socóta de intrebarea: cum au votatu natiunalitatile nemagiare?

„Politik“ ce se publica la Prag'a in limb'a nemtiésca, este mare amica a nóstra, si preste totu e amic'a tuturoru causeru natiunali drepte dar apesate, — totusi cauta se marturisesca insasi ca atunci candu stangacii erau se invinga pre deákisti (cáci poporulu magiaru pretotindene a votatu pentru stangacii) atunci cercurile nemagiare scósera o summa de candidati deákisti, prin ce i-ajutara pre acestia la majoritate a sup'ra stangaciloru. Acestu momentu dá o dovedá trista despre priceperea politica a natiunalitatiloru nemagiare. Natiunalitatile sciu ca mai vertosu deákistii sunt caus'a suferintieloru nóstre natiunali si materiali de acum'a, deci cumde votara pentru deákisti? óre intr'atata se li se fie tempitu preceperea si sentiulu, in catu se-si fie perditu chiar si dorulu d'a scapá de suferintie? — Nesmintitu ca aceste imputari potu privi cu deosebire pre slavii de médianópte, cari alésera cu radicata la deákisti, dar in parte se trimitu imputarile si la adres'a romaniloru cáci si dintre romanii unele cercuri alésera deákisti, a nume: Zorlentiu, Fagetu, Ciocova scl.

„Hazánk“, organulu stangei centrali, dice intre altele: „Diaristic'a guvernamental'a ni imputá ca noi am spriginí natiunalitatile cari s'au aliatu in contra integritatii Ungariei. Alegerile ce au doveditu? dovedira ca politica nóstra este a poporulu magiaru, cáci magiarii alésera totu deputati de stang'a.“

Astu-felu stangacii, batjocorindu natiunalitatile, le arunca pe lista deákista, precum mai nainte deákistii le aruncau pe a stangaciloru. Bietele natiunalitati, intre batjocore se vedu impinse dintr'o castra intr'alt'a.

De ací este amara invetiatur'a pentru natiunalitati. Va se dica, cumca densele sunt si acum'a totu trase-impinse, cáci n'au invetiatu anca a se emancipá deplinu de sub stepanirea celor'a ce le tragu si le impingu, — a se emancipá formandu o singura partita natiunala, tare ca stanc'a seculara, pe carea indaru cérea cineva s'o clatine ori s'o impinga.

Natiunalitatile, lovite de catra deákisti, primescu lovitur'a casí o bineface-re; si dreptu semnu de recunoscentia pentru acésta bineface-re, densele trimitu la dieta éra de deákisti. Ba ce este si mai multu: am ajunsu ca dualiste (vedi „N. F. Pr.“ de vineri sér'a) se conteze fora reserva pe spriginulu si ajutorulu natiunalitatiloru nemagiare, a nume si pe a croatiloru. Cu alte cuvinte: dualismulu, care egemoniséza pre natiunalitati, se fie spriginutu tocm'a de bietele natiunalitati egemonisate!

Sunt cati-va ani, contrarii nostri credeau ca natiunalitatile au se fie fundus instructus alu fie carui guvern, amicu ori inamicu loru — totu atata. Pentru acum'a credintia acést'a primesce o trista incuviintiare.

Astu-felu fiindu, fie-care guvern partisanu ar avé interesulu a nu dá natiunalitatiloru libertatile natiunali, cáci in libertate poporulu se luminéza, si odata luminatu nu ar mai tiené orbisiucu guvernulu.

Nóa romaniloru ni remane mangaiarea ca totu n'am dat'o de golu casí cele lalte natiunalitati nemagiare, cáci noi a-

léseram unu număr frumos de ablegati nazionali. Dacă n'am potutu alege in tóte cercurile nóstre, dacă ispitele de-ákistiloru isbutira in cateva locuri putiene, va trebui se ne scuseze ori care omu de buna credintia candu va ceti decursulu alegeriloru respective si va vedé cate medilóce, influintiari si intrige stetera la despusetiunea contrariloru nostri, va vedé că acelea n'au fostu alegeri pre eatu impuneri.

Vom fi scusati de imputari, candu alegatorii romani vor controlá cu scrupulositate tóte cuvintele si toti pasii mandatariloru nostri, ca delocu se dee votulu loru de neincredere celuia ce va alune-cá. Fóia nóstra sta la despusetiunea publiculu romanescu si pentru publicarea de asemenea voturi.

Vom fi scusati, căci deputatii nostri, pre cati ni-a ajutat Ddieu se-i alegemu dintre natiunalistii cei buni, vor formá o partia natiunala, carea se va conduce numai de interesele natiunali, si nu se va lasá a se impinge si a se molipsi de veri unu interesu alu cutarei partite unguresci. Ca natiunala, partia nóstra va radica graiulu seu la tóte ocasiunile, astfelu (dacá n'ar poté eluptá ceva, celu putienu) ni va sustiené tóte drepturile nóstre natiunali (si ce se sustiene, nu este perdutu neci atunci candu se ié) éra lumea straina nu va poté dice cumca romanii nu sunt unu faptoru politicu capace de viétia, nu va poté dice că nu precepemu si nu lucrámu pentru interesulu nostru, nu va poté dice că suntemu unu poporu care se dá la pamentu naintea tuturoru stepanitoriloru ori alérga a sarutá man'a ce l'a lovit.

Prin intieptiunea si energia loru, romanii cu cei putieni serbi, vor poté sterge imputarile de pre tóte natiunalistatiele nemagiare.

Cernáuti, 6/18 martiu 1869.

(Slavisarea numeloru romane de familia.) Din mai multe parti ale lumii romane se fecera observari, cum de vine, că in preutimea romana din Bucovin'a figuréza nume de familia, cari se tiermurescu in finalele *vici, schi* si *ucu*? Si pentru noi este acestu lucru durerosu, cu atata mai virtosu, candu cugetám, că ast'a se fece din partea unoru organe publice cu intentiunea, de a cufundá elemintele romane in abisurile slavismulu, si că cei ce se inócra a intonecá in prezentu romanitatea poporatiunii nóstre, au cutezarea, de a provocá la acésta impregiurare si a seduce asiá opiniunea publica. Este asiá-dara de interesu, a lamuri starea lucrulu si a ne cugetá despre lapedarea aceloru petece si códe straine de pe numirile romane de familia.

Ca pe alte locuri asiá si in Bucovin'a, nainte de venirea tierii sub regimulu Austriei in anulu 1777, si cateva diecenie dupa aceea, nu se mai audiá de *vici*, de *sch* si de *ucu*, ci numai si numai de nume de familia in terminii finali indatenati romanesci. Ast'a demustra cartile vechi matricale si alte documinte de familii. Inse cu venirea episcopulu serbu Danielu Vlahoviciu in anulu 1792, si a unoru dascalu din Galit'a, cari precum se vede si pusera de problema, a se face apostolii slavismulu in Bucovin'a, luá inceputulu misticarea numeloru romane de familia. Veri care parinte, se fie fostu preutu, orasiénu séu tieranu, aducendu-si baietulu la scóla, la inseriere pe-locu lu botezá in *viciu* séu *sch* séu si *ucu*, si dacá unulu séu altu parinte observá, că numele lui de familia este altulu, primia respunsulu, că numele lui nu se stinge, de órace din Grigoriu se face Grigoroviciu, din Vasiliu Vasiloviciu, din Mitrofanu Mitrofanoviciu, din Manda Mandiceschi, din Benda Bendevschi, din Calinicu Calinovschi etc. Trebuie se insemnámu cu dorere, că si mandria unoru carturari, slabi si nepotintiosi precum erau pe atunci, inlesni slavisarea numeloru romane de familia.

Este adeca sciutu, că numirile de familia intre Romani sunt luate in o parte mare si de la ocupatiunile strabuniloru in viétia sociala, precum sunt numirile: Argintariu, Berariu, Bodnariu, Ciobanariu, Dulghieriu, Croitoriu, Cojocariu, Pandariu, Morariu, Postariu, Curariu, Padurariu, Rotariu, Pescariu, Pecurariu,

Blanariu etc. In timpulu trecut, candu mese-riile si ocupatiunile agrarie se socotiau de unu ce putienu onorificu, nu unulu din carturari, voindu a trece naintea lumii (aristocrate de atunci) de o vitia mai buna, renegá numele parinteseu de familia, si numai ce-lu vedé si subscriindu-se cu unu *viciu* séu *sch*.

Este inca un'a, prin carea se schimosira numirile romane de familia mai cu séma in poporulu de tíera, ast'a este conscriptiunea poporulu. Mandarii dominicali si alti directori, cari se ocupau cu acésta, erau cei mai multi din Galit'a, si de órace acolo numirile de familia a poporulu de tíera sunt formate de rondu in *uciu*, asiá-dara acei conscriptiari, parte din nesciintia, éra mai adese cu intentiune, numirile locuitoriloru formate pe „anu“ si „ariu“ le scrieau cu final'a „uciu“ si ceea ce s'a scrisu o data in conscriptiune, a remasu scrisu pana in diu'a de astadi.

Cu tóte acestea, acele incercari reutacióse nu isbutira a poté stinge in poporatiune si consciintia natiunalitatii romane. Din contra vedemu acum manifestandu-se acea consciintia intr'unu modu, de la care potemu conchide, că se vor repará daunele casionate in dieceniele de mai nainte. Parintele Artemiu Berariu, parocu in Ciaboru, caruia i se impuse in asemenea modu numele strainu „Jeremieviciu“ a revindecatu pe calea instantieloru politice numele seu romanu de familia. Noi credemu, că densulu *nu va fi uniculu*, ce si-a facutu detorintia natiunala, ci că pe óra acestui barbatu, condusu de convingere si pietate catra parintii sei, vor manecá si alte familii romane a-si revindecá numele loru anticu.

Cerculu electorale alu Simleului mart 1869.

(Alegerea in cerculu Simleului si Zelaului.) Alegerea de deputatu in cerculu Simleului, s'a efeptuitu in 16 si 17 l. c. Am se premitu că o alegere asiá de caracteristica si cu atate scene variate, abié credu se se intemple in tóta Ungaria. Trei partide, a diametro opuse, nationale romana, guvernamentale si cea pretinsa opositionale a stangei centrali, fia-care asiá organizata si disciplinata, casí o armata ce are se sustiena o lupta decizatória. Diferentia intre aceste partide relativu la organizarea loru e, că cele dóue partide magiare s'au totu disciplinatu in 2 luni; éra cea romana numai in 8, di: optu dile, si totusi s'a destinsu in disciplinare. Consolidarea si conduita natiunalei, a fostu esemplare, si admirabile c. ndu a ajunsu pre campulu de lupta. Despre acésta potu dá testimoniu si fratii magiari si corpulu oficialiloru militari, ce esclamá adeseori, si se exprime in modu fórte favorabile despre poporulu romanu. Poporulu magiaru ruptu in dóue tabere, cortesii candidatiloru lui, de la 11 januaru pana in diu'a alegerii, nu au intrelasatu nemica neintreprinsu pentru a poté face majoritate; cortesiele atatu pre la poporulu romanu, catu si celu magiaru, au cursu in unu modu ne-mai-auditu, cele principali, a fostu mai ante, vinulu si vinarsulu, promisiuni de bani, de pasiuni; éra dupace aceste dóue partide magiare, in urma au intielesu că romanii, anca vreu se candideze pre unulu din sinulu loru, vediendu că pre poporulu romanu, nu-lu potu corumpe cu nemica, neci cu beutura neci cu bani si promisiuni, au inceputu, mai alesu partid'a lui Kabós a scorní felu de felu de mintiuni si calumnie asupra candidatulu nationale numai ca se abata pre poporulu romanu de la omulu nostru.

In diu'a alegerii romanii cu flamurele loru nationali, au fostu cei din antaiu cari au ocupatu locu in curtea casei comitatense, langa mésa comisiunei; dupa ii, de a drépt'a comisiunei, s'au asediatu partid'a guvernamentale, si mai in urma ajungendu si ce'a alui Kabós cu unu vuetu si strepitu, catu cugetai că pere lumea, s'a asediatu la aripele cestoru dóue partide; facendu-se aci sub ceriulu liberu candidarea din partea tute-treleloru partide. Votisarea s'a inceputu dupa 10 óre in sala cea mare a comitatulu, si a cursu in ordulu celu mai frumosu, pana a dóua di la 4 óre avendu rezultatulu urmatoriu: *Coroianu 918 de voturi*, Kabós 840, br. Bánffy Albert 613, voturi. Sub decursulu acestei votisari s'a observatu cea mai buna armonia intre alegatorii acestoru trei partide, tóta diu'a si tóta nóptea au amblatu pre langa olalta, cu flamurele loru in frunte de a lungulu stratelorusi largulu curteii comitatense strigandu fia-care se traésca

candidatulu ei, fora a se insultá si impinge unulu pre altulu, unde si unde se audiá din partea lui Kabós cate o vóce de despretiu in contr'a candidatulu guvernamentale, din contra in privint'a candidatulu romanu, din partea ambelor partide se manifestá simpatie, căci candu strigau romanii se traésca Coroianu, si alegatorii magiari diceau „se traésca Coroianu dara si alu nostru se traésca“. Ce diferentia dómne! intre alegerea de estimpu si cea din 1865 atunci alegatorii romani erau maltratati, insultati, trasi impinsi si impedecati de la votisare, atatu prin alegatorii magiari, catu si prin oficialii comitatensi, creaturele lui Majlath atunci toti oficialii comitatensi, erau cortesii pentru candidatulu ungurescu, éra acum, am vedutu minune că o parte insemnata a oficialiloru nu au lucratu nemica pentru reesirea candidatulu guvernamentale, ci au cortesitu, palam et publice, pentru candidatulu stangei centrali. (Romanii din acelu comitatu au datu estimpu semne frumoase de viétia natiunala, de aci respectulu strainiloru, căci s'au convinsu că n'au de lucru cu mamaliga nefrecata. Red.)

A dóua di in 17 ne avendu neci unulu dintre candidati majoritatea absoluta a voturilor — s'a inceputu votisarea de nou, intre Coroianu si Kabós la 9 óre, si a duratu pana in ceea di la 5 óre demanétia, candu s'a finitu cu rezultatulu: Kabós 1024 voturi, Coroianu 935 de voturi, si sub acésta votisare poporulu romanu, cu celu ungurescu nu a avutu neci unu scandalu la olalta, neci s'a insultatu, séu maltratu, cu atata inse s'au portatu mai reu conducatorii poporulu magiaru si cortesii lui Kabós, pentru că vediendu acestia că poporulu magiaru dupa prim'a votisare, a mersu mai totu catra casa, éra alu nostru a remasu pre locu, inspaimantati că magiarii vor cadé si anca cu rusine, prin intrevinerea unoru oficiali si panduri cari erau pentru partid'a lui Kabós, strigandu in gura mare, că ungurii su caduti si mocanii de romani invingu, au alarmatu tóta ungurimea din acestu cercu, asiá catu pana candu votisau romanii si erau cate cu 5—600 mai sus de catu Kabós, toti acei magiari, cari li stá la despusetiunea cara si cai, s'au luat pre sate, dupa alegatorii magiari; deosebita energia au desvoltatu intru acésta, comisariulu panduriloru, unu jude si juratulu seu, au incarcatu ómenii pre cara, cari i-au potutu stringe, si i-au bagatu la votisare, chiar si de nu au fostu alegatorii, asiá catu pro langa tóta control'a romaniloru, si veghiarea comisiunei, li-au sucesu unguriloru, a trece prin votisare la vre o suta cari nu au fostu elegatorii, ci au votisatu in numele celoru inserisi, si acésta cu atata mai usioru, căci ii toti au ajunsu in timpu de nópte la votisare. Dara mai fara sfiétia s'a portatu primariulu Simleului, căci la votisarea prima ne ivindu-se neci pe strada, la a dóua votisare a amblatu printre alegatorii cu plene parade, cu péna rosia in pelaria cu haiduculu dupa sine, si vediendu că totu romanii sunt in majoritate si lasandu-lu sperant'a că mai multi alegatorii unguri depre sate, vor se vina, a facutu despusetiuni ca alegatorii din Simleu, se se trediesca prin bate-rea dobei, sulfarea in trimbítia, si alarmarea orasiului intregu, ca se se scóle toti, pentru că romanii invingu si ungurii cadu cu rusine, ba la baseric'a cea reformata, au trasu si clopotulu sub decursulu votisarii oresieniloru; asemenea procedura au observatu magiarii si in 1865, căci si atunci candu vedeau că candidatulu romaniloru e in majoritate, prin tóte satele unguresci au batutu clopotele intr'o urechia, ca se mérga ungurii la alegere, căci altmíntre invingu romanii. *Candu ar face romanii asiá, nu i-ar incarcera?* séu esindu invingatori, alegerea nu s'ar nemici? In asemenea extreme fiindu magiarii pana catra finitulu alegerii, cei mai multi dintre ii, cari au votatu la prima votisare pentru br. Bánffy Albert, la a dóua votisare, paresindu principiulu, numai ca se nu ésa unu romanu, si-au datu votulu pentru candidatulu partidei stange, va se dica: admonitiunea lui „Hazánk“ catra alegatorii unguri din acestu cercu, au avutu efeptulu doritu.

O parte fórte insemnata atatu a alegatiloru magiari, catu si romani, nu s'a infatisiatu la alegere, din cauza că timpulu nante de alegere a fostu totu ploiosu si tina mare, éra alegatorii romani mai vertosu din aceea cauza, că maltratati si insultati fiindu in 1865, si impingendu-i de la votisare oficialii magiari, asiá catu atunci celu putinu 300 alegatorii au mersu a casa, fara de a fi votisatu, — despe-

randu de a mai poté avé ceva sucesu venirea loru, estimpu ori ce truda se-ti fi datu cu ii, nu au venit, mai alesu aceia cari nu au conducatori abili; adauge mai incolo catra acésta si misieli'a notariloru comunali magiari cari se nisuiu din tóte poterile a paralísá activitatea intielegintiei romane. Intielegintia romana, atatu cea preotiésca catu si civile, in generariu s'a portatu non plus ultra da bine, a fostu inse exceptiune la cea preotiésca, pentru că patru preoti, asiá au dusu o rola de dubia, asiá multa lasitate si indiferentismu au aretatu, catu scandalisandu-se intielegintia nóstra, cea mai mare parte, a disu că acci 4 preoti sunt tradatori de cauza nationale, io inse din partemi neavendu anca documinte suficiente pentru o proba completa in contra loru, dicu că doi dintre cei patru sunt idioti, asiá catu neci ideia nu au de sant'a nóstra cauza nationale, alu treile e omu fora respectu nantea poporulu, éra alu patrulre e unu poltronu, care vorbesce multe, inse unde e de facutu ceva, se trage indereptu.

Nu potu se retacu insufletirea cea mare a poporulu vediendu in medloculu seu pre candidatulu nationale. De repetite ori a fostu provocatu candidatulu, ca se mai vorbésca si se vorbésca, la tóte vorbirile entusiasmulu se innaltá si innaltandu-se acésta, poporulu prorumpa in semne de bucuria de o parte, că caus'a nóstra va triumfá, éra de alta parte si exprimea adanc'a dorere, că pentru ce nu au venit toti alegatorii conscrisi? nu e mirare dara, că romanii nostri toti cati au fostu de fatia in diu'a antaia, si a dóua di, au fostu de fatia si formau o trupa ce insufá spaima si admirare fratiloru magiari. Asiá e poporulu nostru candu are ómeni de incredere, si ar fi anca si mai escelinte candu am avé mai multa intielegintia, ce dorere că pana acum avemu fórte putina, si unii si lasi!

Comisiunea denumita pentru culegerea voturiloru s'a portatu estimpu, cu mai multa dreptate catra partid'a romana, de catu in 1865. Atunci ea intréga dimpreuna cu presiedintele ei, éra cortesiu celu mai mare, estimpu inse d. presiedinte V. Comitele primariu Lázár János la culegerea voturiloru s'a aretatu ne-partiale.

Am se mai insemnu anca că putinii votanti ce au fostu din Maladi'a si Cosniciulu inferioru, cea mai mare parte au votatu pentru partia guvernamentale, cei din Porti asemenea putini la numeru, pentru Kabós, precum si vreo 6—7 din Marc'a, totu pentru Kabós; afara de acesti retaciti, cari abié facu la 60—70, cu ceia din comun'a mista a Ipului (filia la parochia Porti) — acésta e de a se intielege la prima votisare, pentru că la a dóua acei peccatosi au mersu parte a casa, parte au votatu pentru candidatulu nationale si numai vre-o 15 a votatu pentru Kabós. — Toti romanii cati au fostu de fatia au votatu pentru candidatulu nationale éra dintre magiari la a dóua votisare au votatu doi insi dintre jidovi unulu pentru candidatulu nostru nationale. E de insemnatu că la alegerea presente, jidovii au dusu o rola infricosiata, ii au serbitu de instrumente órbe, de a corumpe pre poporu cu bani, ba au tentatu si pre romanii intieleginti a-i corumpe, atatu pentru o partida catu si pentru alt'a unguresca. Acestu poporu migratoriu (ebreescu) la prima votisare, a fostu pentru partid'a guvernulu, la a dóua pentru cea stanga, adeca jidanii sunt in stare a fi pentru ori care partida, numai pentru ceea a romaniloru nu, de pe a caror'a spate si sudóre se ingrasia! (Pre naturalu, căci dacá romaniloru li-ar succede a se spelá de cele rele, cui ar mai vinde ovreii rachiulu demoralisatoriu? Red.)

In cerculu alegatioru *Crasna-Zelau* anca s'a efeptuitu alegerea, romanii din acestu cercu asta-data au remasu pasivi, nu a compearatu neci unu inteligente, éra din poporu numai putini, — caror'a adeca frica fiindu-le de judele respectivu, cari i-a menatu ca se voteze pentru candidatulu guvernulu — au mersu. In acestu cercu vediendu candidatulu guvernulu că nu are partida, a abdisu nante de votisare, a cursu déra votisarea intre partid'a stanga si cea extrema, avendu asta din urma majoritatea voturiloru pentru sine, candidatulu ei Deák a reesitu, éra br. Bánffy Elek a cadutu. Se spune că partidele contrarie vor cercá a nemici acésta alegere, pentru că Zelahanii au terorisatu pre tare pre alegatorii, mai alesu pre cei din Comitatu nostru Crasna. O nóua dovéda că acél'a care a proieptatu se fia loculu alegerii in Zelau, séu a fostu selin

titu de minte, séu a lucratu cu rea credintia fatia cu alegatorii din Crasna, pentru aceea credu că diet'a presinte se va nisui dupa atate reprezentatiuni ale comitatului si atate probe ce-su contra acelu locu, a redicá acésta anomalia.

Regimulu déra in Comitatu nostru in amendoué cercurile a cadutu, asemenea si famili'a Banfiana, care de seculi domnesce in acestu comitatu, si care precum s'a observatu si la alegerile presinte, a devenitu fórte odiósa si la poporulu magiaru.

Unu alegatoriu.

Cerculu Ciacovei, 21 martiu.

(Alegerea de ablegatu.)

Dupa conferint'a nationala din Temisióra, comitetulu nostru cercuariu dechiarandu pre d. V. Pop de candidatulu nationalu, si-a desvoldatu in catu s'a potutu activitatea, luminandu poporulu romanu si serbu, fiindu spriginitu la inceputu de toti preotii cercului. Am disu la inceputu, pentru cá, dorere, mai tardiu numai fórte pucini preoti au remasu credinciosi cauzei nóstre nationale!

Partid'a nóstra a avutu o pusetiune fórte grea. Nu numai din partea partidei contrarie, ci si din partea deregatoriilor politice si din partea comisiunei conscrietória ni s'au facutu tóte pedecile posibile. Din partea dlui solgabireu se aminintiau antistii comunali cu destitutie daca nu vor tiené cu guvernamentalii, altor'a se promitea ceriulu si pamentulu numai se agitedie pentru guvernamentalulu Ivacicovicu. Solgabireulu Hallosy nu s'a indetulitu cu ataf'a, ci mai de multe ori a colindatu comunele cercului cu Ivacicovicu ca se-lu recomende ómeniloru, si la comisiunea conscrietóre conducea comunele nemtiesci, numai ca se le oblege a tiené cu candidatulu guvernului.

Mare amaratiune ni a casionatu comisiunea conscrietóre. Din comunele, cari au fostu cunoscutu cá vor fi pentru P., fórte multí s'au respinsu fara nici o cauza legala. Ómenii cari au diumetate de 1/2 sesiune, casa in pretiu de 1000—1500 fl. cai, boi, vaci, 200—300 de oi, s'au respinsu sub cuventu, cá nu au unu patrariu intregu. Éra din alte comune, cari sunt pentru Ivacicovicu, s'au primitu contractualisti cu o posesiune de 5 jugeri in arenda, dileri, jidani si cati altii, cari d'abia au panca de tóte dílele. Noi am reclamatu contra acestor'a, inse fara rezultatu.

La comisiunea conscrietóre a fostu si d. protopopu Petrovicu Seimanu, alu caruia devotamentu pentru caus'a contrariilor nostri mergea pana acolo, in catu la comisiunea conscrietóre, unde erau vasele cu beutura, luandu in amendoué manile S. Sale pocarele cu beutura, indemná si inchiná in sanctateá lui Ivacicovicu. Respectulu l'a perdutu la turm'a lui sufletésca. In mani'a tuturoru acestor'a, pana in 5 l. c. entusiasmulu pentru caus'a nóstra a fostu necurmatu, si cu catu mai mare presiune se facea din partea contrariilor, cu ataf'a mai mare a fostu resistint'a nóstra.

Candu de o data d. Damaschin János fostulu deputatu in cerculu Aradului nou, dupa ce a vedutu cá acolo nu póte avé sperantia de a reesi, (desi se tiene de partid'a stanga) vine se-si incerce noroculu in cerculu Ciacovei, cugetandu dóra cá cu puterea lui materiale va fi in stare se reésa.

Ací trebue se insemnámu cá pasirea lui Damaschin in cerculu Ciacovei este o nóua dovéda batatória la ochi, catu de reu voitória e partid'a stanga magiara cauzei nationale romane! Nainte de conferint'a romana din Temisióra, partid'a stanga a comitatului comitatensu, a fostu provocatu pre d. Pop se pasiésca in cerculu Ciacovei de candidatulu contra lui Ivacicovicu. Dupa conferint'a (unde Pop a propusu multiamire ablegatiloru nationali cari au aperatu proieptulu minoritatii in caus'a nationalitatiloru) vedendu si convingendu-se partid'a stanga, cá Pop, preste aceea cá se tiene de partid'a liberala, se tiene inse si de partid'a nationala romana,—a pusu de contra-candidatu pre d. Damaschin. Adeca si stangaci ni su totu asié contrari casí deakistii, si daca in programa au susceputu egal'a indreptare aturoruru natiuniloru, se vede cá candu vine a o pune in practica, mai bucurosu ar acceptá densii absolutismulu lui Bach, de catu se impartia panca fratiesce. Damaschin, pre langa

tóta resfirarea puterei lui materiale, nu a reesitu, a facutu inse unu serviciu mare partidei guvernului prin aceea cá, rumpendu si slabindu partid'a nationale, a facutu posibila reesirea candidatulu guvernialu.

La inceputu toti preotii cercului nostru au fostu pentru candidatulu nationalu, oblegandu-se prin verb'a de onóre si afurisire, cá vor tiené cu elu si vor lucrá pentru caus'a nationala. Uniculu protopopu gr. or. Seiman a fostu dechiaratu inimicu alu cauzei nationale. Dupa ce inse a inceputu se lucró Dam. cu putere materiale, cu durere am vedutu cá numai siepte preoti au remasu credinciosi cauzei nationale. Au trecutu in partid'a contrariiloru o suma de insi chiar dintre cei ce sunt membri comitetului nationale romanu.

Pre langa tóta derepanarea acésta, in diu'a alegerii partid'a nationala constatatórie numai si numai din romani in cojéce, si din preotii credinciosi, (anume Ghiga Radovanu, Loichitia, George Tieranu din Jebeliu, Gruia Jiva din Opatitia, Chirilu Opreanu din Ghiladu, si Iuon Tieranu si Nicolae Ghercia din Lighedu) sub conducerea fostulu juratu comitatensu Petru Botta, a fostu asié de mare, in catu a intrecutu pre amendoué cele lalte partide. Inse barbar'a portare a dlui solgabireu, spriginita prin asistentia militara, inchiderea bravului invetiatoriu George Totia de la Abadu, a lui Adamu Murariu de la Lighedu, numai pentru cá au strigatu „se traiésca Pop!“ mai departe: conscrierea intardiata pana in nópte a comunelor credintioase nóa, si o di ploisá; dar mai multu desgustarea poporulu insusi, vedendu pre fratii loru romani sedusi de preoti in feliurite caste, facendu-se instruminte si códa strainiloru si multe alte fora-de-legi, — au contribuitu, ca partid'a nationala se devina cea mai mica intre tóte partidele, ducendu-se ómenii nostri flamendi si desgustati, pre la casele loru.

Intr'unu cercu unde sunt cam la: optu mii de straini si vre 22 mii de romani; cadidú partid'a nationala! Rusine si éra si rusine!

Trebue se mai atingu, cumca pre langa tóte cá partid'a nóstra a fostu acuzata ca voesce se strabata cu sil'a — soldatii cari tieneau cordonu, vedendu portarea neomenósa a solgabireului, au capetatu simpatia pentru noi, si mai multí dintre ei au dechiaratu — cá au luat draculu dreptatea — aste sunt cuvintele proprie ale soldatiloru. Serbii din Denta si Ciacova (afara de Petru Botta, famili'a Vopnoviciu si mai cati-va pucini) desí comitetulu nationalu serbescu din Neoplanta i-a provocatu si rogatu se spriginésca pre candidatulu nationalu Pop, — ivindu-se Damaschin, nu au intardiatu nici o clipa a paresi pre candid. natu. si a se alaturá partidei lui Damaschin din cauza cá e serbu si domnu de pamentu! Se vede cá fratii serbi anca pucinu s'au desceptatu, daca la atate provocari din partea inteligintiei, astfelu au rásponsu. Pe multi preoti i-a sedusu I. Misiciu care-i indemná se tiene cu Damaschin. Cumca d. Misiciu a stricatu fórte multu cauzei nóstre din cerculu Ciacovei, am auditu de la mai multe persóne, conchidu si de acolo, cá elu a fostu provocatu pre candidatulu nostru mai de multe ori se repasiésca in favorea lui Damaschin. — Ni pare fórte reu cá d. Misiciu totu nu se intorce, si indresnesce si mai departe a pune la proba rabdarea natiunei sale.

Cu lauda trebue se amintescu de bravii invetiatori Iosimu Bercia de la Voitecu, Ionu Micu de la Ciacova, Ionu Popovicu de la Gebeliu si Mateiu Mateiescu de la Lighedu precum si esemplar'a comuna Gebeliu care despretiundu ori ce terorizare a domniloru de la putere, lasand'o pana mai pre urma la votisare, satosi si flamendi, toti locuitorii ei au remasu neclatiti de la loculu luptei si de la candidatulu si conlocuitorulu loru. Asiédara nu numai intrigele contrariiloru, ci si demoralisarea conducatoriloru poporulu nostru a trebuitu se contribue la caderea cauzei nóstre nationale!

Oraviti'a, 20 martiu 1869.

(Alegerea ablegatulu.) Pentru ca se scia on. publicu decurgerea alegerii in cerculu acésta, voiu face o relatiune mai detaiata.

Dlu advocatu Dr. Hatieganu pe 6 februaru n. conchiamase conferint'a alegatoriloru romani, si ací conferint'a prochiama de candidatulu pe Dlu Zeno Mocioni, si

totu deodata alese unu comitetu centralu in Oraviti'a pentru a conduce caus'a alegerii.

Acestu comitetu a facutu tóte ce s'au potutu face. A grigitu ca se se inscrie multi, si a facutu ca in tóta comun'a se se face subcomitete, si li-a tramisu regulele portarii in caus'a alegerii. Totu-deodata comitetulu centralu a reclamatu in contra unoru neindreptatiti din partid'a ceea lalta si a medilocitu de comitetulu centrale comitatensu a stersu 135 de neindreptatiti numai din comun'a Steieru, inse spre mirarea nóstra ministeriulu i-a bagatu éra si in list'a alegatoriloru.

Pana nu se primira cei 135, romanii aveau o majoritate de 150, 160, si primindu-se aceea, romanii ajunsera la o majoritate de 15—20 de voturi. Érá dara sperantia de reesire cu unu ablegatu romanu.

Dar in 17 martiu, cu o di nainte de alegere, veduramu pe Georgiu Pop'a (plinu de pecate publice, dar aperatu de multi) judele din Foroticu si pe Nicolae Popescu fratele seu, si preotu unitu din Chernecea, (Santfei Sale i-a promis d. S. cateva cara de spini ca se-si ingradésca gardulu, de va fi in partid'a lui Gr. Asié ni spune alta corespundintia, deci locuitorii — nesciundu — au votatu pentru spiniu preotulu. Red.) cá adusera cu vr'o 20 de coefi *alegatori romani*, si-i prededera partidei contrarie, carca candidá pe D. Gránzenstein, domnu la ministeriu.

Partid'a nemtiesca primi pe romani, si-i bagá intr'unu birtu, le dodú de mancare si de beutu, si apoi i strajul peste nópte cu panduri, ca se nu fuga nici unulu. De toti potea fi la 50 de insi, si prin acésta se vedú cu o di inainte caderca partidei romane.

In 18 demanétia, partid'a nemtiesca s'a adunatu aprópe de birtu, ca se mérga la alegere, si s'a arangiatu asié cá pe romani i-a postatu in medilocu, ca nu cumva se fuga, ca nisce lotri dusi, de din apoi, séu marva venduta. Érá durerosu pentru tóta anim'a romana de a vedé aci cu capetele ciuflecate, pe atinsulu preotu Nicolae Popescu, si pe Todoru Popovicu din Zsittinu. Seracele oi, cá peunde le póta pastorii loru, parintii sufletesici!

Partid'a romana s'a adunatu in campulu alegerii, si pe la 9 óre s'a aretatu in mediloculu ei Dlu Dr. Hatieganu, si Dlu Dr. Marienescu. Érá o bucuria mare candu vedú poporulu romanu pe acesti doi barbati credinciosi in mediloculu seu. Amendoi vorbira poporulu ca se sustiena pacea, se fia cu credintia si anima curata pentru caus'a nationala. Pentru sustienerea pacii, partid'a alese 7 constableri, cari purtau prime albe peste umeri, si grigeau de pace.

Dupa ce Dlu preside provocá partid'a ca se recomende candidatulu, poporulu strigá cu insulfetire, *Zeno Mocioni*, si ca barbati de incredere se alésara: DD. *Marienescu* si *Demetriu Rusu* parocu romanu gr. gat. din Ticsfanulu mare.

Alegerea, si respective votisarea s'a inceputu la 1/4, catra 10 óre.

Voiu face observatiunile la unele comunitati, asié dupa cum a venitu rondulu la votisare. *Subotitia*, a adusu 30 de serbi toti in contra nóstra. — *Calin'a* din 30 de voturi, 3 in contra. — *Foroticu* din 64 v., 41 in contra. — *Gorui'a* din 52 v. 1 in contra: notariulu Alisandru Rác. Ciudanovitiu din 23 v., 2 in contra. Gittinu din 29 v., 3 in contra, cu parintele Todoru Popovicu. Comorisce, din 124 v., 5 in contra, cu preotulu gr. cat. Paulu Popu. Chernecea din 62 v., 23 in contra cu preotulu gr. c. Nicolae Popescu si notariulu Peterfi. Secasiu din 66 v., 33 in contra cu preotulu unitu Carbanariu. Greovatiu din 96 v., 10 in contra cu notariulu Jum. Vetianu. Maidanu din 47 v., 13 in contra cu notariulu M. Philippovicu. Ciacova, 9 in contra cu notariulu Luca Miclea, si jurasorulu Timoteiu Miclea, din 165 de voturi.

Dintre comunitatile mai mari, mai multa onóre a facutu romaniloru, Ciacova; apoi Ticsfanulu mare *comun'a gr. catolicu*, din 221 de v., numai 2 in contra, cu parochulu gr. cat. Bordanu, si Ticsfanulu micu cu 130 de v., 1 in contra; si Rusova vechia, cu 17 v. tóte pentru romani, deci dara onóre romaniloru si conducatoriloru loru din comunele acestea. —

Greovatiu, si Brosceanu cu 203 de vot. au fostu reu reprezentate pentru cá comisariulu de securitate B. petrecendu nópteá in presér'a alegerii in aceste comune, a facutu in multe moduri, de ómenii nu au venitu la alegere. — Din Oraviti'a romana, protopopulu

gr. cat. Madincea — din convingere — cu 3—4 fura in contra.

Iéta romanii, cari stricara cauzei nationale cu judii comunali preste totu.

Féitia cu partid'a romana a statu 165 de crasiovani (bulgari), — 646 de nemti din Steieru, inscri si — casi in orasiere libere craciesci 2/3 fora indreptare dupa lege, Ciclov'a montana cu 168, si Oraviti'a montana cu 504, si Oraviti'a romana cu 135 de alegatori, mai toti nemti fora dreptu dupa lege, si asié se alese Gránzenstein cu 1566 de voturi, majoritate de 457 de voturi.

Romanii din comunele aceste baiesie casi *lucratori* la spaiá, adeca societatea drumulu de feru, inca au fostu scrisi in numeru considerabilu, inse la porunc'a stepanirii loru, carca li dá de lucru au tienutu in contra romaniloru.

Partid'a contraria a fostu adusa partea cea mai mare parte pe drumulu de feru si érá organizata bine cu toti diregatorii ei, — si a fostu prevediuta cu beuturi si mancaru.

Noi acésta nu am vrutu se facemu pentru ca poporulu se fia trézu, si se nu se intemple ceva, de alta parte poporulu se pricepa in semnetatea dreptulu de alegere, si se nu se dedec a fi coruptu si a abusat cu dreptulu celu mai santu alu seu.

Dlu M. la inceputu a provocatu poporulu ca se aiba credintia catra sine, si anima curata; se créda cá are di de serbatóre pentru drepturile sale, si se voteze in pace. A si fostu esemplaria credint'a si portarea celoru 1091 de votisanti pentru partid'a nationala, in catu s'a admiratu paciint'a romaniloru, cum steteau flamendi si in ploia si asceptá rondulu se ajunga la votisare; si la capetu au pusu protestu in contra alegerii.

Vedeá pe fíii necredinciosi ai poporulu intre nemti bendu si mancandu, si nu a lipsitu ca in poesia popurala se-i batjocorésca:

Pentru o códa de pesce,
Voi tieneti nemtiesce,
Si nu romanese!

Audiai adeseori: „Tare ne-a stricatu judele, — séu notariulu séu pop'a. Acésta o pomenescu numai pentru aceea, ca se véda acésta, cá poporulu romanu nu e atatu de prostu, ca se nu-i pricepa, séu se nu cunósea pasii blastemati a unuia séu altuia, si a trebuitu se dóra pe poporu vedendu pe aceea in contra lui, cari traiescu din sudórea poporulu. Dar mai tare trebuiá se ne mirámu de DD. preoti gr. cat. carii unii dicea, cá asié e porunc'a din Lugosiu, (?? Red.) (éa altii cá facu din convingere; ba parintele Paulu Pop'a din Comorisce, si Teodoru Popovicu din Gittinu, si sub votisare, s'au pusu ca nescé inimici de au criticatu, mai fiacare votu romanu, din comun'a loru, si unde comisiunea nu avea nemicu in contra.

Iéta Domni'a loru, cari adeseori provocá la mam'a Rom'a, cá acum si-ducu poporulu cu sil'a la Dobritinu. Ce vi-ar dice *Sinkai*, *Klein* si *Petru Maioru*, *Vulcanu* si *Sinlutiu*, de v'ar fi vedutu pe voi, stranepoti perfidi ai Romei? Cu de buna séma, ceea ce a disu Cristosu, candu a impartitu pe unii in drépt'a, si pe altii in stang'a!!!

Mai multi alegatori.

Temisióra, 24 martiu 1869.

+ (Trei alegeri de deputati dietali. *Klapka* si *intempinareá lui in Temisióra*.) Alegerile de deputati dietali s'au sfarsitu in comitatulu nostru. Resultatulu este pretotindeni cunoscutu, scimu adeca cá dintre cei zelosi in totu cottulu numai Il. Sa dlu G. Mocioni a reesitu la Moravitiá; in cele lalte cercuri a invinsu — Ddiéu mai scie cum si prin ce medlóce — partid'a guvernamentalu.

Fiindu cá alegerile s'au facutu in tóte cercurile in un'a si ace'a-si di, n'am potutu fi de fatia de catu numai in trei cercuri — si si ast'a cu mare greutate — adeca in Ciacova, Recasiu si Cocota. In tutetrele cercurile am fostu martore la alegeri, si am vedutu cu multa dorere „perirea ta din tine Israile.“

In cele dóue cercuri d'antaiu avcam contra-candidati nationali, romani cari au subscriu si adoptatu program'a nationala a conferintiei din Temisióra, in celu din urma cercu érá contra-candidatu guvernului unu barbatu de „partid'a stanga,“ neromanu. In tóte trei cercurile s'a cam blamatu o parte a preutimei nóstre, de merita — respectivii — cu totu dreptulu

sudalm'a poporenloru loru: „cine Ti-a pusu reverend'a in spate!“

Eca pe scurt decursulu alegerilor din acele cercuri. In Ciacova preotii romani gr. cat. au fostu *siliti* se agiteze pe poporeni loru ca se voteze pentru faimosulu Ivacicovicu, caci nainte de alegere i-amenintase prefectulu bunurilor erariale cumca „daca nu vor face asiè toti vor perde pamenturile erariale.“ Astea sunt cuvintele proprie ale unui onorabilu preotu din acelu cercu, ce mi le-a descoperitu scusandu-se pentru portarea sa.

Ce'a lalta preotime adeca romana gr. or. a tîenutu era din alte cause — cu guvernulu, si asiè s'a intemplatu ca între voturile ce s'a datu deput. romanu, n'a fostu neci unu civilizat, ci numai „siub'a“ (sumanulu) ce se gramadise ea de sine, fara conducatori, fara agitatori, in jurulu flamurei candidatului loru, si asiè a si remasu pana la caderea ei.

Totu asiè de miserabilu s'a portatu preotimea in Recasiu. *Neci-unu preotu n'a fostu între poporulu de partia dlui E. M.* Numai bietulu poporu, flamendu si setosu stetea gramada, si candu-lu invitau strainii: „veniti toti din coci, se gatam mai curundu“ — li respundea: „se traesca M. noi numai pe elu l'alegemu, pe altulu nu ne trebuie!“ Onore poporului!

In Cocot'a a fostu si mai rusinosu lucru. Partit'a, respective alegatorii opusitionali erau de trei ori mai numerosi de catu alegatorii lui Onossi. Comissiunea vedindu acest'a, ese in usi'a chillei si striga: vedindu ca majoritatea este in partea lui Onossi (???) nu se mai face votisare, ci se *prochiama* Onossi de deputatu. Preotimea noastra se sucece — intr'unu momentu, si nu cere votisare, nu face protestul!

Astea sunt fapte complinite si adeverate, ele vorbescu si caracteriseza destulu portarea preotiloru, — de ce se le mai comentezu si eu?

In fine am se reportu despre alegerea deputatului din Temisiora. Comissiunea de alegere s'a desfiintiatu, precum am reportatu, si in loculu ei s'au alesu alt'a, ce const'a in mare parte din deakisti. Din acest'a cauza alegerea s'a amenatu, inca nu se scie pana candu. Dlu generariu revolutiunariu din 1848. G. Klapka, intielegendu de acest'a, a venit in persoana a se recomenda si a vorbi contra alegatorii sei. Ieri la 4 ore d. m. a intratu in Temisiora si a fostu intempnatu cu mare

pompa, din partea dirigatiloru si gidoviloru. Dintre romani l'au petrecutu *trei* calareti *plattiti* pentru *ustaneta* loru. Ceia laltu cati i s'au dusu in cale si l'au intempnatu, au fostu toti dirigatori si gidovi. Cesti din urma au fostu atatu de nesfiti in catu portau tricolorulu romanu, fara se fie impoteriti, ori se fie alu loru, bagséma cugeta se vinda si interesele romaniloru pre cum unu strabunu alu loru a vendutu pe Mantuitorulu Crestu.

Inre altele dlu Klapka a avutu ocaziune a se convinge ca pe cine vreu romanii, serbii si toti cetatenii se alegea de deputatu. Candu a intratu in suburb. Fabrica, vreo 7—800 de suflete i-au esitu in cale si i-au strigatu in fatia: „Se traesca *Missiciu!*“

Merita se reportu si despre program'a *modificata* a dlui Klapka, ce o areta alegatiloru indata dupa descacare, in sal'a teatrului. Din totu programulu modificatu alu dsale, intielesu ca prin logica adeveresce cumca regimulu actualu trebuie sustienutu, fiindu ca poporale orientale „sunt nemature ca se ne confederam cu ele in contra Austriei, de alta parte pentru ca Ungaria n'are armata, caci daca ar fi acest'a *apoi si inim'a dsale ar bate mai infocatu.*“ Inre ascultatori nu erau de catu avante si gidovi, fara patria si fara natiune, de acea sberau neincetatu „Eljen Klapka!“ caci dlu Klapka ignoreza cu totulu pe alegatorii de romanu si de serbu, bagséma nu scie de ei nemi'a — si pentru acea neci a vorbitu de interesele nationale, vedindu ca cei ce erau de fatia erau multiamiti cu frasele dsale.

Ser'a i s'a facutu conductu mare de facti—fresce, caci cu 25000 de floreni multu se pote face — ar fi numai de doritu ca se spuna poporulu cumca pomp'a si octroarea dsale de deputatu se face cu spesele storse din sudorea poporului — din fondulu secretu —. Ne dore amaru vedendu ca dlu Klapka crede in logica si cumca o priespe, si totusi nu vede, ori nu vre se veda, cumca totu logic'a nu areta ca ar fi posibila fericirea tierii, egalitatea poporaloru s. a. candu poporulu se pune si octroeza cu sil'a unu representante ce nu-i cunoce dorerele neci vre se-i respecteze dorintiele si drepturile sale, unu representante care-lu ignoreza si da man'a cu ori si cine pentru a-lu apesa si subjug'a magiarismului. De ce nu se intraba dlu Klapka, de ce sunt romanii si opusitionali regimului? — si ar vedea ca nu pentru ur'a personala, ori pentru dragulu lelei, — ci pentru ca nu respec-

teza natiunile si interesele nemagiariloru, si pentru ca vre se-i magiarisezel —

Pesta 24 martiu 1869 n.

(Alegerile de ablegati dietali in Buda-Pesta) sunt finite cu rezultatu mahnotoriu pentru domni deakisti. Domineca in 21 l. c. s'au alesu in Buda ministrulu Eötvös si Házman cu majoritate de voturi contra candidatiloru stangei; aci dara acceptarile guvernului sunt realizate desi cu multe sfortari din partea deakistiloru ofiantii din Buda fura toti tramisi a vota pentru deakisti.

Multu mai interesante au fostu alegerile in cele cinci cercuri din Pest'a. In suburbiulu Leopoldinu fu ovreulu Wahrman ca deakistu alesu cu acclamatiune neavendu pre nimenea de contracandidatu; Franciscu Deak nu se mai bucura ca pana acum'a de o alegere unanima, desi a avutu preste o miia de voturi contra contrariului seu Ujhazy care acum'a se afla ca emigrantu in America, si care nu avu de catu preste 200 de voturi. „Pesti Napló“ imputa stangei, ca a comisu pecatu de morte punendu candidatulu si contra „intieptului tierii“ si capului dietei. — Csernátony din stanga si Vidats ca extremistu invinsera in respectivele suburbii contra deakistiloru Szentkiralyi si Török.

Infocata a fostu lupt'a in suburbiulu Teresianu; aci se luptau doue partide puternice, un'a a lui Jokai, scioritorului celui mai popularu magiaru, si alt'a a ministrului Gorove. In 23 martiu se incep'u alegerea in tote cinci cercurile, dar nicairi nu decurgea cu atat'a foc ca intre cesti doi candidati, pre; Gorove l'a costatu cate-va mii de florini alegerea acest'a si bietulu ministru totusi perd'u, caci Jokai avu la 30 de voturi mai multu.

Asiè-dara trei deakisti cadiura in Pesta unde e inteligint'a cea mare; eca de mntiuna foile deakiste ce afirmu ca inteligint'a tota ar fi deakista si numai clas'a de jos e contraria.

Cerculu electoralu **Sant'An'a**, 21 martiu.

Ca se se nu faca inteligintei ori poporulu imputari nemeritate, permiteti-me a descrie alegerea pe scurtu cu tota imparialitatea.

Conferintia noastra, de care s'a pomenitu in nr. 25, la propunerea preotului Suetoni Petroviciu a otaritu ca n'are incredere neci in drept'a neci in stanga, ci i trebuie unu candidatulu care se primisca decisiunile de la

Temisior'a. Dreptacea a emisu o comisiune care se recere pe cei doi candidati magiari a primu dec. Temisiorene. Deakistulu Bohus respunde ca nu le pote primi, fiindu contrarie partitei deakiane. Stangaciulu Bánhigy, care cont'a mai vertosu pe romani, asidere respinse pretensiunea noastra si renuncia la candidaturu. Acum noi ni luaramu de candidatulu natiunaliu romanu pre d. advocatu Alessiu Popovicu.

In ajunulu alegerii se latu fain'a ca Popovicu a facutu pactu cu Banhidea (precum sciti ca romaniloru aradani li placu pactele cu ungurii) predandu-i voturile romaniloru (quo titulo?) deci Banhigy denou se arunca de candidatulu.

In diu'a alegerii d. Popovicu *abdite* cu solenitate si recomanda pe fostulu deputatu natiunaliu Florianu Varg'a. Astfelu bietulu poporu, vedindu-se sucitu de nasu in tote laturile si impinsu de d. Popovicu in atate confusiuni si indoieli, desper'a de triumfulu causei nationale. Asiè se pote intielege tristulu rezultatu ca deakistulu Bohus esi cu 1285 de voturi, Banhigy capeta 537 era Varga numai 59. Unu alegatoriu C. r. l. s.

VARIETATI.

(i) *Nisce code de cai supera pre deachisti.* Despre alegerea de la Lugosiu dice „Ungar. Lloyd“ cumca romanii vedindu cumca guvernamentalii cu candidatulu loru Szende ar fi avendu majoritate (ceea ce nu e adeveru) s'ar fi apucatu de escese si pentru aceea s'ar fi suspinsu alegerea. A nume, crudii romani lugosieni, noptea ar fi taiatu codile de la caii bugetariloru deakisti. Nu vremu se ne ocupamu multu de acest'a scornitura, preste totu lasamu organeloru deakiste se vorbesca despre codi de cai, caci densele sunt intr'acost'a de specialitate. Inse o presupunere n'o potemu abate de la noi, si acest'a e ca, daca prin locurile romanesci s'ar fi comisu atate furturi si telharii cate s'au comisu estimpu prin locurile *unguresci*, atunci deakistele n'ar invinut pre lugosieni cu taiatulu codiloru de cai, ci li-ar dice verde in fatia: voi lugosieniloru ati *furatu* caii deakistiloru.

— *Reuniunea invetiatorasca* de la Dobra, de carea s'a pomenitu in acest'a foia, si-are acum statutele intarite de consistoriu cu lauda.

Din causa serbatoriloru r. cat. fiindu tipografi'a inchisa, nr. ven. va aparé joi ser'a.

Orarie eminente si bune.
DEPOSITULU DE ORARIE
avutu, renumitu de multi ani,

alul
M. HERZ.
orologiaru orasianescu
Viena, Stephansplatz nr. 6

In dosulu curtei lui Zwettl ofere alu seu depositu mare de totu felulu de orarie, bine regulate cu garantia pe unu anu, cu pretulu curentu. Pentru fie-care orariu regulatu se da garantia in scrisu.

Orarie portative de Genf

calitate cea mai eminenta esaminata de c. r. imprimaria de banl.

Orarie pentru barbati,		de argintu:		de aur:		cu sticle cristaline	
unu Cylinder cu 4 rub.	10—12	Cylinder, aur nr. 3, 8 rub.	30—35	Cylinder, aur nr. 3, 8 rub.	30—35	cu 2 sticle cristaline	42—45
„ cu rub. d'aur d-sar.	13—14	„ cu fedela de aur	37—40	„ cu fedela de aur	37—40	cu 2 fedele, 8 rubini	45—48
Cylinder cu 8 rubini	15—17	„ mai fine, fed. d'aur	46—60	Anker cu 15 rub.	40—44	email. cu diamante	58—65
„ cu doue fedele	15—17	„ cu 2 fedele	55—58	„	46—48	Anker	45—48
„ cu sticle cristale	15—17	„ cu fedela auritu 65, 70,		„ cu sticle crist.	56—60	„ cu 2 fedele	54—56
Anker cu 15 rub.	16—19	80, 90, 100	120	„ email. cu diam.	70—80	Romontoir,	70, 80, 100
„ mai fine cu fed. de arg.	20—23	„ sticla crist. fed. d'aur.	60—75	„ cu 2 fed. 100, 110, 130			
„ cu doue fedele	18—22	Romontoirs fed. d'auru	100—130				
„ mai fine	24—28	„ cu 2 fedele	130—180				
„ engl. cu sticla cristalina	19—25						
Draru Anker de armia, f. dup.	24—25	Orarie pentru dame,					
Anker Romontoir, fino se radia la urechia	28—30	de argintu:					
„ cu 2 fed.	35—40	Cylinder, auritu, ser. d.	13—18				
Romontoirs sticle crist.	30—36	de aur:					
Anker Romontoirs de armia	38—45	cu 4 si 8 rub.	27—30				
		emailate	31—36				
		cu fedela de aur	36—40				
		small, cu diamante	42—48				

Depositulu celu mai mare de

Orarie cu pendulu (Pendulhren) fabricate proprie
cu garantiape doi ani.

a se trage in fie-care di 9, 10, 11 fl.
„ totu la a 8, di, 16, 17, 18, 19, 20, 22 fl.
„ se bata la ora si la 1/2, 30, 33, 35 fl.
Reparaturile se facu catu mai bine; *insarcinari* din strainetate se efectueza cu cea mai mare p u-tualitate trimitiendu-se competint'a anticipative, ori postpendu-se de la posta; ce nu convine se primescu scimbub. *Orarie, aur si argintu* se primescu in scimbubu cu preturile cele mai inalte.
Trimitiendu-mi-se pretulu ori ca se primescu la urma de la posta, trimitu si in strainetate orarie, pentru a ge, si pentru cele ce nu se tienu trimitu banli indata pe posta.
Depositulu celu mai mare alu orariloru parisiene de bronsu, cu preturi fort'e ofinali de la fl. 28, 30, 35, 40, 45, 60 pana la fl. 100.

Seidlitz-Pulver
de
MOLL.

Depositulu centralu de trimitere: Apotec'a la „Storch“ in Viena.

Spre luare a minte. Pe fie-care scutula de Seidlitz-Pulver d'alu meu si pe fie-ca din hartiele ce invelescu dos'a este oficialminte imprimata a mea marca de precautiune.

Pretulu unei scutule orig. sigilate e 1 fl. 25 cr. Indrumare in tote limbele. Acestu pulbere ocupa fara indoie la antaiulu rangulu între tote medicamintele pana aci cunoscutu de casa, prin actiunea lui extraordinaria, dovedita in tare multe casuri; precum multe mfi de scrisori de recunoscintia ce le avemu din tote partile a marei-imperatii adeverescu ca s'au folotitu contra *incuierei, nemistuirei si a oparirii*, mai departe contra *garciloru, bole de rerunchi, de nervi, palpitaru inimii, dureru nervose de capu, congestiunei de sange afectiuniloru artritice a membriloru*, in fine contra inclinatiunei spre *isteria, ipocondria*, a *gretiei* s. a. si a efteptuui vindecare durabila.

Se afla deposite in **Bucuresel:** la I. Martinovici, la F. Ovesa; in **Botosiani:** la I. Schmelz, apotec. in **Galati:** la apotecarii M. Curtovich si I. A. Cikersky, la apotec'a de curte; in **Giurgevo:** la M. G. Binder; in **Ibraila:** la apotecarii S. R. Petsalis si Dr. C. C. Hepites, la A. Frischmann, apotecariu; in **Iasi:** la A. Jassinski; in **Bucsiuceni:** la J. Mohos.

Prin firmele de susu se pote inca procur'a

Adeveratu oleu de ficatu de chitu.

(Dorsch-Leberthran-Oel).

Soiulu celu mai curatu si folositoriu de untura medicinala din muntii Norvegiei.

Fie-care butelia, pentru a se descebi de alte soiuri de unsori din ficatu, este prevediuta cu marca mea de precautiune.

Pretulu unei butelie intregi, cu indrumare 1 fl. 80 cr.; o 1/2 de butelia 1 fl. v. a.

Adeveratu oleu de ficatu de chitu se folosese cu celu mai bunu rezultatu la bole de peptu si de plamani, la scrofule si rachitis. Vindeca cele mai invechite bole reumatice si de podagra, precum si esanteme.

Acestu soiulu carole este mai curatu si folositoriu între tote oleurilor de ficatu se castiga prin cea mai ingritoria adunare si alegere de chiti (dorschfisch), inse fara nici unu felu de procesu chemicu „de ora-ce fluiditatea din sticla originala se afla in tocmu in acea stare primitiva, neslabita, precum a esitu nemedilocitu din man'a naturei.“

A. Moll, apotecariu si fabricantulu de produse chimice in Viena.